

Manifest del Correllengua 2015

Tots sabem que la llengua catalana és el fil d'acer que cus el nostre passat amb el nostre futur, que teixeix tota una història de resistència nacional, que broda un territori de més de 70.000 kilòmetres quadrats i gairebé 15 milions d'habitants repartits en quatre –i aviat cinc- estats diferents. I, per damunt de tot, sabem que la llengua catalana és la que ens fa realment únics al món. Tota la resta del que ens caracteritza, són petites variacions sobre el que és comú a la resta d'humanitat.

En canvi, ningú no sap ben bé com és que la llengua catalana, una “estructura” material i espiritual que fa més de tres-cents anys que no disposa d'un estat fort ni d'un exèrcit per defensar-se, s'ha mantingut tan viva. És cert que amb força precarietat, moltes intermitències i duríssimes interferències, a vegades ha tingut tota l'escola amb els seus mestres al costat. Ha disposat de grans poetes, novel·listes, científics i de bellíssimes cançons que l'han universalitzat. Ha comptat amb alguns governs i un grapat de funcionaris que l'han reivindicat amb tota la seva força, certament, molt limitada. I, això sí, ha tingut un munt d'experts que entre tots l'han protegit, estudiat, difós i fet créixer. Però les amenaces a què ha estat i segueix sotmesa són tan enormes, que resta per explicar com ha sobreviscut a l'embat d'aquesta desproporció de forces.

La meva tesi, pendent de ser passada pel sedàs de la ciència, és que els catalans, en lloc de fer de la nostra llengua un mur de protecció i contenció de la diversitat, de convertir-la en una frontera per distingir-nos dels parlants d'altres llengües, l'hem emprat com a porta d'entrada a casa, com a via d'inclusió, com a espai de contacte i de reconeixement amb la resta de món. És allò que explica tan bé l'anècdota que relatava fa anys la Carme Junyent a l'AVUI, d'una recerca que feia el seu grup de treball universitari. En una entrevista a un fill de gambians nascut a Catalunya, quan li van demanar si li semblava que parlar català era important, el nano –sense fer concessions a la correcció política- va respondre: “I tant que és important! Si parlo català, no sóc tan negre”.

És clar que això ha volgut dir sotmetre la llengua catalana al risc d'un contacte molt obert amb els amics i d'una promiscuïtat perillosa amb els enemics, fet que sovint l'ha desnaturalitzat i l'ha afeblit, també. Però els catalans –més forçats per les circumstàncies que per mèrit propi, s'ha de dir-

sovint hem fet d'una certa irreverència respecte dels nostres senyals d'identitat, la garantia d'una acomodació a l'adversitat que ens permetés seguir endavant. Per arribar on som, conscients de la nostra feblesa política, del "qui dia passa, anys empeny" n'hem fet tanta o més virtut que dels grans heroïsmes.

Ara, però, som davant d'una nova esperança que ens ha de permetre abandonar les actituds resignades i que ens promet un futur tant o més obert que l'actual. I ens l'ofereix sense tants riscos i amb moltes més oportunitats. S'hauria d'acabar l'anar fent, l'anar tirant, el "aquí caic, allà m'aixeco" de la llengua, i l'hauríem de substituir per un sempre endavant, per un pas ferm.

Tanmateix, no serà sobrer advertir que, quan som davant d'un moment tant decisiu com el de demostrar la nostra força democràtica, que és l'única que tenim, hauríem d'evitar les consignes del "o ara, o mai". No sabem del cert si la promesa s'acabarà complint o encara haurem d'esperar una mica més. Però després de tants anys de lluita, només ens val un "ara, i per sempre més". Perquè, passi el que passi, sigui més planer o més costerut l'endemà, el nostre combat pel futur de la llengua no s'aturarà mai.

La llengua, ja ho he dit, és el fil d'acer que ens lliga al nostre futur nacional, és la trama i l'ordit del nostre teixit humà i territorial, és el brodat de la nostra prosperitat i justícia social.

Visca el proper Estat independent de Catalunya

Visca els Països Catalans

Visca el Correllengua

Salvador Cardús i Ros